

LĒMUMS

Rīgā

2012.gada 02.jūlijā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese S.Rūtena-Laizāne,
ar tiesas sēžu sekretāru K.Cirveli, tulci A.Šmatko,
piedaloties zvērinātai advokātei I.Lūkinai,
izskatījusi atklātā tiesas sēdē administratīvā pārkāpuma lietu, kurā kā pārkāpēja
norādīta SIA „Bonassi”, reģistrācijas Nr.40103492844, pēc Latvijas Administratīvo
pārkāpumu kodeksa 155.⁸ panta, un

konstatēja:

2012.gada 29.maijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols ZV
Nr.104629 par to, ka 2012.gada 03.aprīlī no plkst.14:05 līdz plkst.14:15 veikala telpās
Bebru ielā 26, Rīgā ar magnetolas „First Austria” starpniecību tika atskaņota radio
stacijas „Radio Skonto” raidītā programma Mhz 107,2 frekvencē, tika veikts autoru
darbu publisks izpildījums un izmantota fonogramma publiskā izpildījumā
komerciālos nolūkos, nesāņemot autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma
organizācijas izsniegto licenci un neveicot atlīdzības samaksu par fonogrammas
izmantošanu, neievērojot Autortiesību likuma 40.panta, 42.panta 4.daļas, 52.panta
1.,2.daļu un 63.panta 5.daļas 1un 7 punktus noteiktās prasības. Izdarītais
administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu
kodeksa 155.⁸ panta kā autortiesību pārkāpums.

2012.gada 02.jūlijā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemti cietušās,
biedrības „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība”, paskaidrojumi, kuros
norādīts, ka Tiesību kolektīvā administrēšana ir sistēma, ar kuras palīdzību kolektīvā
pārvaldījuma organizācija, kā daudzu tiesību īpašnieku pārstāvis, kopēji administrē
tiesības - uzrauga, iekasē un sadala iekasēto atlīdzību tiesību īpašniekiem.
Starptautiskajos līgumos, Bernes konvencijas 11.bis panta 2.paragrāfs, 13.panta
1.paragrāfs, kā arī Romas konvencijas 12.pants paredz tikai tiesību kolektīvo
administrēšanu un precizē, ka konvenciju dalībvalstis var noteikt nosacījumus
ekskluzīvo tiesību īstenošanai. Eiropas Savienības direktīvas līdz šim konkrēti nedod
vadlīnijas administrēšanai, tikai nosaka, kādas tiesības vai darbus administrēt
kolektīvi. Līdz ar to katras valsts iekšēja kompetence ir noteikt, kādas tiesības un kādā
veidā tiek administrētas kolektīvi. Tiesību īpašniekiem tiesību kolektīvā
administrēšana nodrošina tiesību efektīvu aizsardzību, jo, ne autori, ne izpildītāji un
fonogrammu producenti nevar nodrošināt atsevišķu vienošanās par darbu izmantošanu
noslēgšanu ar katru izmantotāju (piemēram, Latvijā ir apmēram 44000 uzņēmumu,
kuros tiek izmantotas fonogrammas). Attiecīgi, arī konstatējot pārkāpumu, tiesību
subjekts nevar īstenot savu tiesību aizsardzību, jo nevarētu adekvāti aizstāvēt savas
tiesības un saņemt atbilstošu juridisko palīdzību. Tieši šo iemeslu dēļ vairākumā
valstu kolektīvi tiek administrēti muzikālu darbu publiska izpildīšana un raidīšana.
Visām kolektīvā pārvaldījuma organizācijām raksturīgas četras pamata funkcijas-

darbu vai fonogrammu lietošanas atļauju izsniegšana, atlīdzības iekasēšana, iekasētās atlīdzības sadale tiesību īpašniekiem, pārstāvēto tiesību īpašnieku tiesību aizsardzība. Lai pilnvērtīgi realizētu savas funkcijas un likumā noteiktos pienākumus, kolektīvā pārvaldījuma organizācijai ir jābūt attiecīgām pilnvarām, kuras tā iegūst līguma vai likuma ceļā.

Attiecībā uz tiesisko un faktisko statusu biedrība „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” norāda, ka biedrībā apvienojušies izpildītāji un fonogrammu producenti, lai kolektīvi (kopīgi) administrētu savas tiesības - vienotos ar fonogrammu izmantotājiem par maksājamo atlīdzību, to iekasētu, sadalītu un izmaksātu tiesību īpašniekiem, kā arī veiktu citas funkcijas. 2004.gada 21.jūlijā Latvijas Republikas Kultūras ministrija izsniegusi biedrībai „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” atļauju veikt izpildītāju un fonogrammu producentu tiesību kolektīvo pārvaldījumu. Autortiesību likuma 63.panta piektās daļas 1.punkts noteic, ka blakustiesību subjektu mantiskās tiesības attiecībā uz publisku izpildījumu un 7.punkts - komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu tiek administrētas tikai kolektīvi. Līdz ar to biedrība „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” tiesiskajās attiecībās ar SIA „Bonassi” ir tiesīga pārstāvēt pilnīgi visus izpildītājus un fonogrammu producentus uz Autortiesību likuma pamata.

Attiecībā uz izpildītāju un fonogrammu producentu tiesību aizskārumu biedrība „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” norāda, ka fonogrammas (mūzikas ieraksta), kura tiek atskaņota uzņēmuma publiski pieejamās telpās neatkarīgi no mūzikas atskaņošanas avota (CD, DVD, radio, TV, internets), tapšanā piedalās ne tikai autors, kas rada tekstu un mūziku, bet arī izpildītājs, kas to dzied, spēlē vai deklamē, un fonogrammas producers (mūzikas ierakstu kompānija), kas ir organizējis un finansējis fonogrammas tapšanu - šiem tiesību īpašniekiem saskaņā ar Autortiesību likuma 52.pantu ir tiesības saņemt atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētas (izdotas) fonogrammas izmantošanu. Attiecībā uz 52.pantā minētajām tiesībām Autortiesību likumā ir noteikts obligātais kolektīvais pārvaldījums (63.panta piektās daļas 7.punkts), kas nozīmē, ka tiesību subjekts (izpildītājs un fonogrammu producers) pats nevar individuāli vērsties pie izmantotāja un pieprasīt sev pienākošos atlīdzību par fonogrammas izmantošanu, bet var šo savu tiesību realizēt tikai caur kolektīvā pārvaldījuma organizāciju. Saskaņā ar Autortiesību likuma 52.pantu izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības saņemt taisnīgu atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Autortiesību likuma 52.panta otrā daļa noteic, ka dokumentam, kas apliecina tiesību ievērošanu, jāatrodas pie izmantotāja fonogrammu izmantošanas brīdī, bet saskaņā ar Autortiesību likuma 68.panta pirmās daļas 6.punktu atlīdzības nesamaksāšana par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu ir uzskatāma par blakustiesību pārkāpumu. Līdz ar to SIA „Bonassi” rīcībā ir konstatējams Autortiesību likuma 52.panta otrās daļas pārkāpums, jo SIA „Bonassi” rīcībā nav dokumentu, kas apliecinātu, ka SIA „Bonassi” ievēro izpildītāju un fonogrammu producentu tiesības uz taisnīgu atlīdzību.

Attiecībā uz pienākumu SIA „Bonassi” noslēgt līgumu par maksājamo atlīdzību izpildītājiem un fonogrammu producentiem biedrība „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” norāda, ka saskaņā ar Autortiesību likuma 63.panta otro daļu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas izveidošanu, darbību, reorganizāciju un likvidāciju regulē Biedrību un nodibinājumu likums. Biedrības „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” pārvaldes institūcijas ir kopsapulce un valde. Valdi ievēl kopsapulce, un viena no valdes funkcijām ir izstrādāt un apstiprināt izpildījuma fiksāciju un fonogrammu izmantošanas tarifus. Tieši izpildītāji un fonogrammu producenti apzinās ieguldītā darba, tehnikas un citu resursu apjomu, kas

nepieciešams, lai ierakstītu fonogrammu, kā arī tikai viņi ir tiesīgi noteikt, kādu atlīdzību tie vēlas saņemt par sava īpašuma izmantošanu. Ņemot vērā augstāk minēto, LaIPA valde ir noteikusi kārtību, kādā aprēķināma atlīdzība veikalos. Jebkuram mūzikas izmantotājam, tai skaitā SIA „Bonassi” ir jāmaksā par blakustiesību subjektiem atlīdzība.

Likuma 63.panta piektās daļas 1. un 7.punkts nosaka, ka autortiesību un blakustiesību subjektu mantiskās tiesības tikai kolektīvi tiek administrētas attiecībā uz publisku izpildījumu, ja tas notiek izklaides vietās, kafejnīcās, veikalos, viesnīcās un citās tamlīdzīgās vietās un komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Tādējādi likumdevējs ir likumā skaidri noteicis mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju uzdevumus un tiesības, kā ar to, ka attiecībā uz augstāk minētajiem izmantošanas veidiem blakustiesību subjektu mantiskās tiesības tiek administrētas tikai kolektīvi. Līdz ar to, attiecībā uz publisko izpildījumu un komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu nav attiecināma blakustiesību subjekta izvēles brīvība īstenot savas tiesības personīgi vai ar kolektīvā pārvaldījuma organizācijas starpniecību. Uz šiem diviem izmantošanas veidiem nav pat svarīgi vai attiecīgā persona ir noslēgusi vienošanos ar kolektīvā pārvaldījuma organizāciju - likums tieši uzliek pienākumu kolektīvā pārvaldījuma organizācijai administrēt šīs tiesības tikai kolektīvi un iekasēt atlīdzību par šo tiesību izmantošanu.

Papildus iepriekš minētajam, Likuma 40.panta 5.daļa un 47.panta desmitā daļa nosaka, ka pienākums sniegt informāciju par izmantotajām fonogrammām ir tai juridiskajai personai, kas fonogrammas izmanto, neatkarīgi no juridiskās personas uzņēmējdarbības veida, izmantoto fonogrammu apjoma un citiem kritērijiem. Likums konkrēti nosaka izmantotāju pienākumus, ja tiek izmantotas fonogrammas. Tādējādi jebkuram visu komerciālos nolūkos publicēto fonogrammu izmantotājam ir pienākums veikt atlīdzības maksājumus par fonogrammu izmantošanu un publisko izpildījumu bez izņēmuma.

Tiesas sēdē sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bonassi” pārstāvji paskaidroja, ka apzinās, par ko ir sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Papildus norādīja, ka pārkāpēji savu vainu neatzīst, jo veikala telpās pārdevēja ir klausījies radio, radio klausījies, lai dzirdētu ziņas, bet pēc tam aizmirsis izslēgt radio. SIA „Bonassi” pārstāvjiem bija zināms, ka nepieciešama licence, lai klausītos radio veikala telpās. Veikals ar šī gada jūnija mēnesi ir slēgts, jo nenesa peļņu, veikala telpas bija nelielas – nepilni 35 kvm un darbojās mazāk nekā 6 mēnešus.

Tiesas sēdē biedrības „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte I.Lūkina uzturēja tiesā iesniegtos rakstveida paskaidrojumus un papildus norādīja, ka maksa par maksājamo atlīdzību izpildītājiem un fonogrammu producentiem nav liela, piemēram, par veikala telpām līdz 30 kvm tā gadā ir 20 lati. Uzska, ka administratīvajam sodam nevajadzētu aprobežoties ar licences maksu. Administratīvā pārkāpuma protokols ir sastādīts pamatoti.

Noklausoties pārkāpējas pārstāvju un cietušās pilnvarotās pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka pārkāpēja vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pierādīta ar lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā.

Saskaņā ar Autortiesību likuma 52.panta pirmo daļu izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības saņemt taisnīgu atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Izmantošana ietver raidīšanu, publiskošanu, publisko izpildījumu, no komerciālos nolūkos publicētām fonogrammām sastāvošu raidījumu publiskošanu, retranslāciju pa kabeļiem un citus publiskošanas veidus.

Tā paša likuma panta otrā daļa nosaka, ka dokumentam, kas apliecina šā panta pirmajā daļā paredzēto tiesību ievērošanu, jāatrodas pie izmantotāja komerciālos nolūkos publicēto fonogrammu izmantošanas brīdī.

Ar 2012.gada 3.aprīļa apskates protokolu pierādīts, ka veikala telpās Bebru ielā 26, Rīgā no plkst.14:05 līdz plkst.14:15 ar magnetolas starpniecību tika veikts autoru darbu publiskais izpildījums un izmantota fonogramma, atskaņojot radio stacijas „Skonto Radio” raidīto programmu MHz 107,2 frekvencē. Tātad tika izmantota fonogramma komerciālos nolūkos, neveicot atlīdzības samaksu par fonogrammas izmantošanu komerciālos nolūkos, tādējādi neievējoto Autortiesību likuma 52.panta pirmajā un otrajā daļā un 63.panta piektās daļas 1. un 7. punktā noteiktos nosacījumus. Izdarītais administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.⁸ panta kā autortiesību pārkāpumu.

No veikala pārdevējas I.Mundiciemas paskaidrojumiem redzams, ka viņa atzīst, ka klausījies radio „Skonto” 2012.gada 3.aprīlī plkst.14.00, lai dzirdētu ziņas, bet pēc ziņu noklausīšanās aizmirsusi izslēgt radio. Kā arī atzina, ka viņa nevar uzrādīt atbilstošas licences, kas ļautu veikala telpās klausīties radio.

Ar RPP KRP Administratīvās grupas vecākās inspektora S.Kozlovskas ziņojumu, pierādīts, ka laika posmā no plkst.14:05 līdz 14:15 2012.gada 03.aprīlī SIA „Bonassi” veikala telpās ar magnetolas „First Austria” starpniecību tika veikts autoru darbu publiskais izpildījums un izmantota fonogramma komerciālos nolūkos, atskaņojot radio stacijas „Radio Skonto” raidīto programmu Mhz 107,2 frekvencē.

Ar RPP KRP Administratīvās vecākās grupas inspektora O.Iļjinas 2012.gada 3.aprīlī uzņemtajām fotogrāfijām pierādīts, ka 2012.gada 3.aprīlī plkst.14:05-14:15 veikala telpās atradās magnetola „First Austria”.

Ar LaIPA 2012.gada 24.maija atbildi uz pieprasījumu par informācijas sniegšanu pierādīts, ka SIA „Bonassi” nav pieprasījusi un nav saņēmusi licenci autoru darbu izmantojumam publiskā izpildījumā veikalā Rīgā, Bebru ielā 26. Kā arī norādīts, ka 2012.gada 3.aprīlī laika periodā no plkst.14:05 līdz 14:15 SIA „Radio Skonto” raidorganizācija „Radio Skonto” 102,7 Mhz frekvencē raidīja muzikālu darbu „White Dove”, un AKKA/LAA pārstāv tiesību īpašniekus attiecībā uz izmantojumu publiskā izpildījumā Latvijas teritorijā.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka administratīvais pārkāpums kvalificēts pareizi pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.⁸ panta. Uzliekot sodu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Bonassi”, saskaņā ar Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 32.pantu, ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, kā arī veikala telpu platība un veikala darbības laiks. Administratīvais pārkāpums vērst pret komercdarbību.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 33.panta pirmās daļas 1.punktu, atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nav konstatējusi.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.panta 2.punktā norādīti apstākļi, kas pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu nav konstatēti.

Ņemot vērā minēto, soda mērķi – audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai pārkāpējs neizdarītu jaunus pārkāpumus, var panākt, uzliekot naudas sodu 25 Ls apmērā.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 274.pantu, 275. pantu, tiesa

nolēma :

atzīt par vainīgu sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Bonassi”, vienotais reģistrācijas Nr. 40103492844, juridiskā adrese Sērenes iela 4-42, Rīgā, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.⁸ panta paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzlikt naudas sodu Ls 25 (divdesmit piecu latu) apmērā.

Naudas sods jānomaksā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no dienas, kad saņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu. Maksājuma rekvizīti: saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV34TREL1060191011100; saņēmējbanka: Valsts kase, kods TREL LV22; maksājuma mērķis: naudas sods Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesai – kods 551, lieta Nr.128026612. Izdarītā maksājuma apliecinošā dokumenta oriģināls nekavējoties iesniedzams tiesas kancelejā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58.

Ja lēmums netiek izpildīts labprātīgās izpildes termiņā, nodot lēmumu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Lēmumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna lēmuma sastādīšanas dienas, tas ir, 2012.gada 12.jūlijā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese

(personiskais paraksts)

S.Rūtena - Laizāne

NORAKSTS PAREIZS
Rīgā, 2012.gada 12.jūlijā
Tiesnese S.Rūtena - Laizāne

